

Åtgärder i gränsnära områden (SOU 2021:92)

Tullverket har granskat betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket är positivt till att brottsbekämpande myndigheter ska ha tillgång till effektiva verktyg. Tullverket välkomnar det föreslagna undantaget från kamerabevakningens krav på en dokumenterad intresseavvägning och förslaget om att uppgifter från kamerabevakning ska få behandlas i sex månader efter insamlandet. Förslagen kommer bland annat underlätta och påskynda myndighetens arbete med att starta upp kamerabevakning på flera platser och även leda till mer välgrundade och säkrare bedömningar i Tullverkets analysverksamhet.

Tullverket vill dock lämna några synpunkter på de delar i betänkandet som handlar om de föreslagna befogenheterna för Polismyndigheten att utföra åtgärderna i gränsnära områden i brottsförebyggande syfte och de ekonomiska konsekvenserna som förslagen om kamerabevakning innebär för Tullverket.

Kontroll- och tvångsåtgärder i gränsnära områden

Som nämns i betänkandet innebär förslaget att Polismyndighetens och Tullverkets uppdrag framöver kommer att överlappa varandra på ett mer framträdande sätt än tidigare. Tullverkets uppdrag är bland annat att övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs samt att förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Varor som importeras till Sverige ska anmälas och deklarerar till Tullverket. Detsamma gäller vissa varor som exporteras. Om Tullverket vid kontroll i samband med in- eller utförsel till eller från Sverige uppdagar brottslighet som har samband med in- eller utförseln har myndigheten att vidta åtgärder mot och utreda det aktuella brottet. Polismyndigheten i sin tur har ett mer generellt brottsbekämpande uppdrag som inte är begränsat till viss sorts brottslighet eller geografi.

Genom förslaget kan Polismyndighetens närvaro förväntas öka i de gränsnära områdena, där Tullverkets kontrollverksamhet i många fall utförs. Detta kan leda till utmaningar och nödvändiggör ett utvecklat och gott samarbete mellan Polismyndigheten och Tullverket. Möjligheten för privatpersoner och företag att deklarerar varor vid gränspassage får inte försvåras. För allmänheten kan det bli otydligt och svårt att förstå varför en resenär kan bli kontrollerad två gånger av olika myndigheter vid samma gränsövergång.

Ekonomiska effekter

Tullverket delar synen att omprioriteringar kommer att krävas om ytterligare medel inte tillförs i samband med förslaget rörande behandling och lagring av vissa fordonsuppgifter insamlade genom kamerabevakning i gränsnära område. För att undvika detta ser Tullverket behov av en anslagsförstärkning för att säkerställa att intentionerna med lagstiftningen kan uppfyllas. Det kommer att krävas investeringar i form av både IT-verktyg och personal samt anpassningar av verksamheten för att kunna lagra, analysera och hantera utfallen av den datamängd och den information som kamerabevakningen ger upphov till. För detta kommer Tullverket att behöva ekonomiska tillskott. Det är i nuläget svårt att förutse hur stora dessa investeringar och anpassningar kommer att bli, men i nuläget uppskattar Tullverket dessa till minst 5 miljoner kronor.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristerna Micaela Nordberg och Isa Blom. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Fredrik Holmberg samt rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

- Verksledningsstaben
- Kommunikationsavdelningen
- Kontrollavdelningen
- Tullkriminalavdelningen
- Underrättelseavdelningen
- IT-avdelningen
- Ekonomiavdelningen